

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 121. — ŠTEV. 121.

NEW YORK, SATURDAY, MAY 23, 1925. — SOBOTA, 23. MAJA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

POLET PROTI SEVERNEMU TEČAJU

Amundsen in Ellsworth sta odletela proti Severnemu tečaju. — Razdalja med pričetkom potovanja in povratkom znaša osemsto milj. — Šest mož v dveh letalih ne bo poznalo nobenega počitka. — Čakati so morali dolgo časa ugodnega vremena.

KING BAY, Špicbergi, 22. maja. — Včeraj je bil vpriporjen v zgodovini najbolj slikovit polet z aeroplanom. Aeroplana Amundsen - Ellsworth ekspedicije sta odletela iz fjorda v King Bay malo po peti uri popoldne ali malo po dvanajsti uri po newyorškem času.

Enemu aeroplanu je poveljeval kapitan Amundsen, razkritelj Južnega tečaja, drugemu pa ameriški raziskovalec Lincoln Ellsworth.

Letalci so upali, da bodo preleteli osemsto milj do Severnega tečaja v osmih urah.

Vreme je bil kritični in obvladujoči faktor. Aeroplana sta bila pripravljena že več dni ter sta le čakala končnega odobrenja vremenskih prorokov.

Oba lepa aeroplana, obložena do skrajnosti z izbranim tovorom predmetov, sta ležala drug poleg drugega na ledu ter čakala trenutnega obvestila, da se dvigneta v zrak ter pričeta svoj zgodovinski polet.

Dan za dnem je razpravljala posadka o podrobnostih načrta, dokle rni postala vsaka podrobnost druga narava vsakega šestih mož.

Včeraj pa so izpregovorili vremenski proroki svojo odločilno besedo. — Ura je napočila, — so izjavili.

Vreme, veter in ozračje, — vse je bilo ugodno. Piloti so izjavili, da so letalni pogoji tako dobri kot je sploh mogoče pričakovati ob kateremkoli času v teh pokrajinah.

Amundsen, s previdnostjo, temelječo na izkušnjah veterana, pa ni bil popolnoma zadovoljen. — Mogoče bo to le poskusni polet, — so se glasile njegove zadnje besede, naslovljene na štab, ki je ostal v Kings Bay.

Navodila Amundsena so bila povsem jasna in enostavna.

KINGS BAY, Špicbergi, 22. maja. — Najnovejša metereološka poročila napovedujejo uspeh polarne ekspedicije Amundsena in Ellswortha, kojih aeroplana sta včeraj popoldne odletela proti Severnemu tečaju.

Vreme je še nadalje ugodno in ni pričakovati, da bi se pojavil neznosni mraz, niti na Severnem tečaju. Glasi se, da ni nobene nevarnosti, da bi zmrznil gazolin, olje in voda.

Eno letalo ima na krovu drog iz duraluminja, katerega bodo zasadili na Severni tečaj. Razvili bodo tudi norveško zastavo, katero sta izdelali ženi obeh pilotov.

Namen ekspedicije je ostati na Severnem tečaju nekako šest ur.

Izza davnih časov si je človek prizadeval prodreti v skrivnosti Severa ter dognati, kakšen je svet tamkaj. V naslednjem priobčujemo kratek pregled teh prizadevanj.

Letala 325 pred Kristom. — Piteas, grški navigator, je odjadril proti daljnemu severu. Najbrž je bil prvi beli človek, ki se je približal artičnemu krogu.

1194 po Kr. — Člani Norse plemena so razkrili Špicberge.

1610. — Henry Hudson je razkril Hudson Bay.

1728. — Vitus Bering je razkril ožino med Severno Ameriko in Sibirijo.

1815. — Potovanja Sir John Barrowa, Edwarda Parry, Johna Franklina, in drugih.

1894-96. — Dr. Fridtjof Nansen je dosegel s svojo ladjo Fram višino 85:55N.

1897. — S. Andree, švedski aeronavt, je zapustil severne Špicberge z balonom, da poleti preko Severnega tečaja. Ničesar več se ni čulo o njem.

PRVI AEROPLAN

Slika nam kaže prvi aeroplan, s katerim se je dvignil v zrak dne 17. decembra 1903 ameriški letalec Wright. To dni je podaril angleškemu muzeju. Izjavil je, da v nobenem ameriškem muzeju ni dovolj prostora zanj.

Mlada morilka je bila oproščena.

Deklica, ki je ustrelila ljubico svojega očeta, je bila oproščena. — Coronerjeva porota je proglasila, da se je pripetil nesrečen slučaj.

CHICAGO, Ill., 22. maja. — Lucille Wunsch, šestnajst let stara šolarica, ki je ustrelila Miss Agnes Simnik, kateri je dvoril njen oče, William Wunsch, in ki je obstrelila tudi očeta in mater, je bila včeraj oproščena.

Coronerjeva porota je prišla do zaključka, da je Miss Wunsch slučajno ubila Miss Simnik, "ko je trpela vsled histerične prenapetosti", ki je bila posledica sovraštva in antagonizma med Mrs. Wunsch ter ustreljeno žensko.

— Da, — ustrelila sem jo, — je rekla deklcia. — Res, zaslužila je to. Ni pa bil to moj namen, ne. Streljala sem, da jo preplašim. Ni sem vedela, da sem jo ranila.

Deklica ni potočila niti ene solze, ko je pričela o streljanju, niti takrat, ko je pričela očitati svojemu očetu, občinskemu svetniku iz Riverdale, lhteti je pa pričela, ko je omenila svojo "ubogo, bolno mater".

Mrs. Wunsch je prišla k zaslišanju, opirajoč se na berglje.

Državni pravdnik je tudi objavil, da se je pred kratkim Mrs. Wunsch pritožila pri njem radi odnošajev njenega moža z Miss Simnik. Mr. Wunsch je bila slabočutnega zdravia ter se je bala, da ji bodo vzeli hišo, radi neplačevanja na mortgage.

Mrs. Trapp, mati Miss Simnik, je pričala, da ji je njena hčerka rekla, da je Mrs. Wunsch streljala nanjo.

Coronerjeva porota pa je deklcio oprostila.

Koncentracija čet v Maroku.

RABAT, Maroko, 21. maja. — Kot se je danes izvedelo so koncentrirali Francozi na 125 milj dolgi fronti v severnem delu francoske zone petdeset tisoč mož, da so pripravljeni na pričakovani napad rifskih četašev. Domneva se da nameravajo slednji prekiniti železniško zvezo med Fezom in Ondža.

1901. — Duca d'Abruzzi je prekosil rekord Nansena za 22 milj.

1901. — Amundsen je obiskal severni magnetični tečaj.

1906. — R. Peary je prodril 43 milj dalje kot vojvoda Abruzzi.

1909. — Peary dospel na Severni tečaj.

1923-24. — Nameravana ekspedicija mornarice Združenih držav zračno ladjo Shenandoah. Načrt je bil končno opuščen.

Leon Trocki brez vsakega vpliva.

Sovjeti so znova odklonili Trockija. — Domneva se, da je njegova bodoča politična usoda na tehtnici.

MOSKVA, Rusija, 22. maja. — Centralni izvrševalni komitej zveze sovjetskih socialističnih republik je včeraj nanovo izvolil vse člane sveta ljudskih komisarjev, katerim načeljuje Aleksis I. Rikov.

Centralni izvrševalni komitej je bil imenovan od tretjega kongresa sovjotov, ki je zaključil tukaj svoja zasedanja. Komitej obsega dvez bornici, namreč zvezni svet ter svet narodnosti.

Glasi se, da so zagotovili Leonu Trockemu mesto v sovjetskem kabinetu in do trenutka, ko se je objavilo neizpremenjeno osobje sveta, so bili njegovi prejšnji tovariši v vladi ter komunisti v splošnem prepričani, da bo Trocki imenovan komisarjem za zunanjo trgovino. To mesto je ostalo prazno izza časa, ko je bil prejšnji komisar za inozemsko trgovino, Krasin, imenovan sovjetskim poslanikom v Franciji.

V zadnjih trenutkih pa so se pojavile resne ovire proti imenovanju Trockega ter se glasi, da bi bilo neprimerno imenovanje Trockija ter novo grupiranje načelnikov vlade z ozirom na sedanji mednarodni položaj.

Baje so bili komunistični voditelji prepričani, da bi preosnovitev kabineta razlagali v inozemstvu kot simbol slabosti sovjetske vlade.

Splošno prevladuje naziranje, da je politična usoda Trockega na tehtnici.

Najbrž si bo moral prejšnji vojni minister priboriti svojo pot nazaj v urad in da si bo mogel le polagoma pridobiti naklonjenost vladajočih elementov. Sprejeti bi moral katerokoli mesto, ki bi mu ponudila vlada.

Konfiscirani avtomobili v službi prohibicije.

WASHINGTON, D. C., 21. maja. — Zvezna zakladnica je dala prohibicijskim agentom ob kanadski meji na razpolago trideset avtomobilov, kateri so bili zadnji čas odvzeti raznim butlegarjem.

Svojo ženo je imel zaprto.

Ostareli mož je imel svojo mlado ženo zaprto več mesecev. — Ona je izjavila, da jo je vsaki večer pretepal in da ji je dal v petih letih le pet centov v gotovini.

Anthony Spatolla, star štiri in šestdeset let, bo predstavljen sodniku Albanu v Newarku na temelju obtožbe, da je imel svojo ženo Katarino zaprto in da je nečloveški postopal z njo ter jo pretepal. Ona je stara dva in trideset let. Soglasno s policijo jo je imel Spatolla tkom zadnjih treh mesecev zaklenjeno v stanovanju, "da ne bo delala neumnosti".

Detektivski inštrukt dveh dobrodelnih delavk je dovedel do oproščanja ženske. V njenem stanovanju na sedmi Avenue v Newarku so bila vrata zaklenjena ter okna zabita z deskami. Rekla je, da ni bila na cesti izza Velikonoči.

Obe dobrodelni delavki sta pobirali prispevke za neko krajevno dobrodelno organizacijo v dolenjih nadstropjih neke hiše v srujeni italijanskega mestnega dela. Vprašali sta, če stanuje kdo v tretjem nadstropju.

— Da, — sta izvedeli, — neka ženska živi tam, a je ne morete videti.

Odšli sta navzgor, pred vrata stanovanja Spatolle. Na vratih je bila velika ključavnica. Odšli sta na dvorišče ter videli, da so okna v tretjem nadstropju obita z deskami.

Vrnila sta se, polukalki skozi deske ter zapuzili žensko. Poklicali sta jo.

— Ne morete noter in jaz ne morem ven, — je rekla.

— Kaj pa je?

— Nič, le zaprta sem. Mož me ne pušči ven.

Policijski kapitan Sebold, ki je bil nato obveščen, je takoj spoznal položaj. Poslal je na lice mesta policijskega seržanta in dva detektiva, oborožena s sekiro. Uradniki so razbili vrata ter privlekli Mrs. Spatolla na postajo.

Po zaslišanju ženske je kapitan odredil aretacijo njenega moža, vrtnarja pri Essex County Park. Obdolžen je bil pretepanja.

Njeno povest je potrdil deloma mož deloma pa so jo potrdile podplube po celem telesu.

Pred petimi leti se je poročila s Spatollo, kljub svarilom njenih prijateljev, da ne bo nič dobrega iz zakona mlade irske ženske ter starejšega Italijana.

Kmalu po poroki jo je pričel Spatolla pretepati ter kazati znake naravnosti blazne ljubosumnosti. Tekom čelga zakonskega življenja ji je dal le en nikl. Obledo in čevlje je kupoval on sam zanj, dočim je morala ona ostati doma.

Preteklega februarja je postala njegova ljubosumnost akutna. Kadar je Spatolla odhajal na delo, je pritržil na vrata ključavnico in isto je dal tudi zvečer. Mrs. Spatolla je trdila, da jo je mož vsak večer nabil.

Spatolla je priznal, da je imel ženo zaprto, a je zanikal obdolžitve pretepanja. Policiji je rekel, da je bil ljubosumen na njeno mladost in lepoto.

DAROV ZA SLEPCE

I. Hamove, 923 W. State Street, Kokono, Ind., \$5.00.

Denar smo sprejeli ter ga bomo izročili na pristojno mesto.

Uredništvo.

ADMINISTRACIJA PROTI JAVNOSTI

Administracija je pozvala javnost, naj se ne briga za zavezniške dolgove. — Na oster način je pozvala privatne državljane, naj se brigajo za svoje lastne posle ter puste administracijo delati kar hoče. — Italijanski narod je odobril Mussolinijeva naziranja.

WASHINGTON, D. C., 22. maja. — Administracija je zavzela stališče, naj se privatni ameriški državljani brigajo za svoje lastne posle ter da naj se ne vmešavajo v vlado v njenih naporih, da uravnava vojne dolgove.

Administracijski uradniki so dali danes odločno izraza temu naziranju ter namignili, da so precej vznemirjeni radi ugotovil, priobčenih v časopisju tekom zadnjih par dni in baje prihajajočih iz ust Amerikancev, ki se mude v Parizu na obisku.

Tako javljajo naprimer kabelska poročila iz Pariza, da je George W. Wickersham, gen. pravdnik v administraciji Tafta, obžaloval akcijo predsednika Coolidge-a, ki skuša uravnati francoski dolg. Navajajo tudi govor bankirja Otto Kahna, ki je dovedel baje Francoze do naziranja, da se ameriški narod kot tak ne zanima za to, da bi se rešilo vprašanje dolga.

Zaključni koraki so bili storjeni v zvezi s fundiranjem poljskega dolga v Združenih državah, ko je izročil poslanik Vroblewski zakladnici bonde, izdane od varšavske vlade, za temeljno svoto \$178,560,000.

V zameno je dobil prvotne obligacije, katere je dala njegova vlada v zvezi s prodajo prebitnih dobav vojnega in mornariškega departmenta, pomožnih dobav ameriške pomožne administracije, prodaje moke potom United States Grain Corporation in službe, katero je nudila Poljski Emergency Fleet Corporation.

RIM, Italija, 22. maja. — Stališče Italije glede vojnih dolgov, kot jih je pojasnil ministrski predsednik Mussolini v italijanskem senatu, je odobrila pretežna večina Italijanov.

Italija priznava svoje dolgove v Združenih državah ter bo zadostila svojim obveznostim v soglasju s svojim ekonomskim položajem ter v soglasju z viri dežele in vojnimi žrtvami.

BRUSELJ, Belgija, 22. maja. — Belgijska vlada se hoče pogajati se z Združenimi državami glede načrta za odplačevanje dolgov. Ta načrt naj bi bil dolga doba ter naj bi se tikal le posojil do leta 1919, ki znašajo skupno \$202,000,000. — To je oficijelno stališče Van de Vyvere kabineta ter je bilo oficijelno objavljeno včeraj zvečer.

Poslanska zbornica se bo danes zopet sestala ter se domneva, da bo strmoglavljeno ministrstvo Van de Vyvere. Nove volitve bodo sledile razpustu parlamenta.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$17.40 2000 Din. — \$34.60 5000 Din. — \$86.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.30 500 lir \$22.25

300 lir \$13.65 1000 lir \$43.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 500 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in negotovane; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roko.

POŠILJATVE PO BRZOKAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO NA NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.00

Denar nam je poslali najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4007.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leta velja list za Ameriko	Za New York za celo leto — \$7.00
in Kanado ————— \$6.00	Za pol leta ————— \$3.50
Za pol leta ————— \$3.00	Za niozemstva za celo leto — \$7.00
Za četrt leta ————— \$1.50	Za pol leta ————— \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujajo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

CILJ "OGROMNEGA NAPORA"

"Ogromni napor", katerega se je vprizorilo sedaj na korist Volsteadove postave, bi moral imeti povsem naravno za posledico večje število zmagoslavnih bitk. V resnici ne more biti niti najmanjšega dvoma, da je vlada Združenih držav dosti mogočnejša, da porazi veliko število skunerjev, jadrnic in motornih čolnov v bližini Sandy Hooka pri New Yorku. Nobenega dvoma ne more biti, da bo vlada, če bi poskusila, lahko porazila katerikoli izkrevalni odelček tihotapev. Če bi se res potrudila, bi lahko branila ceste na Long Islandu pred napredujočimi kolonami tovornih avtomobilov, obloženih z žgano pijačo. Če hoče vlada, lahko premaga odpor skoro vsakega restavrantu v New Yorku ter zapre prostore za velikansko ključavnico, vključno lastnika, natakarije in mačke. Ni je pivovarne od države Maine pa do Californije, katere bi ne bilo mogoče zavzeti z odločnim naskokom. Ni ga bondnega skladišča v Pennsylvaniji, katerega bi ne bilo mogoče obkoliti ter obvarovati vsebino pred krojenjem. Z zadostno energijo bi vlada lahko uničila precej kotlov v Appalachijskih gorah. Če bi ne bila tako počasna, bi lahko prodrla v marsikatero klet, marsikateri skedenj, marsikatero kuhinjo in podstrešno sobo ter s pomočjo vladnih kemikov ustavila jabolčni ali grozdni sok, se predno bi postal kriminalen.

Pa tudi vse to, spravljeno na kupec, bi ne predstavljalo izvedenja Volsteadove postave. Pomenjalo bi le velikanski napor, da se postavo izvede. Oblasti bi si silo izvajale postavo, a postava bi kljub temu ne bila izvedena. Volsteadova postava bi ne bila primeroma izvedena, dokler bi ne postalo butlegarstvo tako izvanredno in sporadično kot je ponarjanje debarja ter višatoplanje v nasprotju s carinskimi postavami. Ali ima sploh kdo najbolj medlo idejo, da bi mogel sedanjí ogromni napor ali katerikoli drugi ogromni napor proizvesti tak rezultat? Dosedaj nismo imeli še sreče, da bi se sestali z zveznim uradnikom, ki bi gojil take ideje. To, kar dela vlada sedaj, ni nič drugega kot demonstracija, da sploh kaj dela. Njen namen je pokazati, da je aktivna in da lahko zmaga v bitkah. Ko so obesili ključavnice na kavarnarje in restavracije v mestu New Yorku, ni nikdo domneval in nikdo trdil, da se je na ta način sušilo New York.

Isto velja glede slikovitih pogonov na žganjarsko brodogradnjo. Tako je tudi s celim tozadevnim biznesom. Na tisoče poti je, kako spravljati v deželo žgane pijače. Nadaljnji par tisoč načinov pa je, kako izdelovati take pijače v notranjosti dežele same. Nobenega koneca tudi ni načinov, kako prodajati to pijačo. V deželi je na milijone in milijone ljudi, ki hočejo tako pijačo in ki so drugače popolnoma dobri državljani, ki upoštevajo postave.

Uradniki, ki skušajo preprečiti zakladanje teh ljudi s pijačo in zakonodajalci, ki sprejemajo postave proti pijači, se ne brigajo v resnici za to, da dotični ne dobe pijače in številni med njimi sami ne nasprotujejo sempatam požirku. To, kar imenujemo v splošnem izvedenje prohibicije, je poskus, da se zajezi reko z ograjo iz pletene žice.

To velikansko slepomiselnje pa je mogoče le radi obširne in vse prodirajoče hipokrizije, radi splošne hinavščine. Zvezni uradniki, od predsednika navdol, izjavljajo, da morajo izvajati te kretnje, ker so prisegli izvajati postave in da ne morejo storiti ničesar drugega.

Uradniki s predsednikom vred so s prisego obljubili izvedenje petnajstega amandmana in kaj store sedaj glede njega? Prisegli so, da bodo izvedli Shermanovo proti-trustno postavo in kaj so storiili sedaj glede nje?

Nasi uradniki so prisegli, da bodo izvedli tisoč postav, med katerimi jih je dosti, o katerih niso še nikdar ničesar čuli in dosti takih, katerih se sploh ne izvaja. To je poniževalno, a je resnično.

Vzrok, da se je izbralo Volsteadovo postavo za te velikanske napore ne tiči v tem, da skušajo uradniki nepristransko izvesti vse postave, temveč ker se čutijo prisiljenim storiti nekaj, da potolažijo politični srd suhaških glasov.

Če bi Antisalonka Liga jutri zapustila svoj biznes, smo prepričani, da bi bilo le malo kongresnikov ali administracijskih uradnikov mnenja, da jih njih uradna prisega sili vprizarjati te "ogromne napore". Naenkrat bi našli, da zahtevajo druge in bolj nujne zadeve, njih neposredno pozornost.

Tudi javnim možem politikom, uradnikom in govornikom na banketih bi bilo treba delati se v javnosti suhe, čeprav so mokri iz osebnega prepričanja in osebnih običajev. Prenehalo bi ostudno slepomiselnje javnih mož, ki se prav nič ne pomišljajo izpiti požirke postavno prepovedane pijače, a obsojajo na zaporne kazni druge ljudi, ki prevažajo ali prodajajo take pijače. Cela struktura Volsteadstva temelji na hinavščini, hipokriziji in vzdržuje se jo z zaničevanja vrednih strahopetstvom.

Ko zasledujemo sedanjí eksperiment zvezne vlade, si hočemo privoščiti vsaj to, da imenujemo stvari z njih pravimi imeni.

To ni kampanja, da se napravi Združene države suhe.

To ni kampanja, da se doseže popolno izvedenje Volsteadove postave.

To ni nič drugega kot velikanski napor, da se prepriča Antisalonka Liga in nje pristaše, da povzroča vlada mokrščem toliko zadržev, sitnosti in trublja kot ga pač dovoljujejo tozadavne apropiacije.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

PRISELJEVANJE V KUBO.

Na tisoče inozemcev, ki niso mogli dobiti dovoljenja za prihod v Združene Države, gre mesto tega v Kubo. Ni verjetno, da bi mnogi izmed njih nameravali ostati v Kubi. Oni smatrajo to deželo le kot prehodno točko za lažji vstop v Združene Države. Večinoma tam potrpežljivo čakajo, dokler se jim ne ponudi prilika priti v Združene Države bodisi zakonitim ali nezakonitim potom. V največjem številu slučajih jih čaka razočaranje.

V zvezi s tem so številke o priseljevanju v Kubo tekom zadnjih treh let dokaj zanimive. Očitno je, da ena izmed posledic omejitve priseljevanja v Združene Države je bila ta, da je veliko povečala število potnikov v Kubo. Leta 1922 je prišlo v Kubo 25.993 priseljenec, l. 1923. pa 75.461. V samo mesto Havana je prišlo tekom zadnjih treh let priseljenec: l. 1922 — 18.884, l. 1923. — 55.594 in l. 1924. — 54.926.

Kuba ne zahteva, da si mora priseljenec pred vožnjo priskrbiti vizo kubanskega konzula. Niti ne zahteva potnega lista, izdanega od inozemske vlade, h kateri priseljenec spada. Edina izrecna zahteva za vse priseljenice je ta, da mora vsak odrasel priseljenec imeti pri sebi ob svojem prihodu vsaj trideset dolarjev. Osebe, ki očitno niso v stanu vzdrževati same sebe, morajo dokazati, da ne bodo padle na breme javnega dobrodelstva. Priseljenici, kadar pridejo, so baje podvrženi zdravniškemu pregledu. Ni nikake omejitve glede nepismenosti.

Posebne določbe glede žensk.

Kubanska vlada je čutila potrebno, da omeji in uredi prihajanje priseljenk brez spremstva. Naredba v tem pogledu je stopil v veljavo dne 18. marea 1925. Glasom iste se ženske pod 21. letom ne smejo izkreati, razun ako se nahajajo v spremstvu očeta ali matere, sorodnika ali zakonitega varuha. Ako jih spremlja kak sorodnik ali pa varuh, morajo pokazati legalizirano pooblaščenje s strani staršev in dokazati sorodništvo oziroma varuštvo spremljevalca. V vsakem drugem slučaju se smejo izkreati le z dovoljenjem priseljenškega komisarja. Ista naredba predpisuje, da poročne žene morajo pokazati primerno pooblaščenje s strani moža; ako mož živi v Kubi, mora priseljenški komisar potrditi to pooblaščenje.

Te določbe so bile izdane ne le v zaščito Kube, marveč tudi da se prepreči izkoriščanje žensk.

Marsikateri ameriški državljani, ki namerava poročiti se z inozemko, vprašuje, dali je mogoče in priporočljivo, da pride zaročenka v Kubo v svrhu, da jo tam poroči in potem pripelje v Zedinjene Države kot svojo ženo in zato kot priseljenko izven kvote. Nekateri mislijo, da bi se s tem dalo prirediti mnogo časa in denarja. Ta ovinek se zdi zaželjiv zlasti bimšim državljanom onih dežel, kjer se ameriška naturalizacija ne priznava, kar se tiče oproščanja od vojaških dolžnosti. Ameriški državljani, ki hočejo pripeljati svoje zaročenke v Združene Države potom Kube, naj pazno prečitajo gori omenjene kubanske določbe glede žensk, prihajajočih brez spremstva.

Tudi nekatere druge zakone treba jemati v poštev, zlasti kubanske poroč. zakone. Po istih je jako težko poročiti se, ako nista zaročenca stanovala vsaj dve leti v Kubi. Tamošnji civilni zakonik določa, da v slučaju inozemcev, ki nista stanovala dve leti v Kubi, treba dokazati potom primernega dokumenta, izdanega od pristojne oblasti, da v oni deželi, kjer sta stanovala tekom dveh predhodnih let, so bili oglašeni predpisani oklici.

Neka naredba od l. 1900, ki je še vedno v veljavi, nekoliko olajšuje to zahtevo; ako namreč inozemca predloži občinskemu sodniku zadovoljiv dokaz, da v oni deželi kjer

dnih let, ni treba oklicev, se dovsta stanovala tekom dveh predhodnih poroka tudi brez istih.

Poročni zakoni v Združenih Državah ne predpisujejo nikakih oklicev. Nekaj, kaj je najbližje podobno oklicem, je predhodno naznanilo o nameravanju poroki, kakršno je predpisano v deseterici ameriških držav, namreč v šestorici new-englandskih držav, v New Jersey, Delaware, Georgia in Wisconsin. Treba namreč v teh državah čakati največ pet dni do poroke. Dočim oseba, ki se hoče poročiti v Kubi, seveda ne more rabiti poročne licence, izdane v Združenih Državah, vendarle posest take licence dokazuje, da je dotičnik vzadovoljil zakonom svoje države. Ni pa mogoče dobiti v to svrhu poročno licenco v državah New Jersey in Wisconsin, kjer zakon zahteva, da morata obe strani skupno priti na urad, ki izdaja licenco. Morda bi se dotičniku v takem slučaju izdala uradna izjava, da je pripravljen svojo predstojajočo poroko. Na newyorškem generalnem konzulatu republike Kuba, kakor tudi na drugih konzulatih bi dotičnik lahko preskrbi "affidavit", spisani v španjščini, v katerem se navaja, da-li je izjavitelj v starosti, ko se lahko poroči, da-li je svoboden, da se poroči, da-li je vzadostil predpisom glede oklicev (oziroma poročnim predpisom onih držav, kjer ni oklicev). Na kubanskem konzulatu so izjavili, da občinski sodniki v Kubi, ki so edini vpravičeni izvrševati poročno obred bodo smatrali tak "affidavit" kot zadostno dokazilo.

Ženska na drugi strani bo imela več težko, da si priskrbi dokumentarne dokaze o tem, da je doma vzadostila predpisom glede oklicev. Večinoma evropske države zahtevajo oklice in nekeje so predpisi v tem pogledu precej komplikirani. Ali bržkone se da stvar zlahka urediti, ako se nevesta pred svojim odhodom obrne na pristojno domačo oblast.

Ako se ženin in nevesta srečata v Kubi in oba imata take dokumente, ne bo bržkone nikakih težkoč za njuno takojšnjo poroko. Vendarle bi se tako postopanje dalo nasvetovati le v izjemnih slučajih. Sodeč po poročilih iz Kube, so tamošnje razmere jako neugodne. Vse polno je tam priseljenec, ki upajo priti od tam v Zedinjene Države. Stanovanjske razmere so popolnoma nezadostne. Vse mogoče vrste brezvestnežev prežijo na priseljenice. Brezdvomno ni to najboljši kraj, kamor poslati ženske brez spremstva.

Kubanski zakoni dovoljujejo poroke potom pooblastila bi proxy), t. j. poroke, pri kateri se ena izmed strank daje v odsotnosti zastopati potom pooblaščenca. Take poroke pa niso veljavne v Združenih Državah in ameriški priseljeniški zakon ne daje takim ženam pravice do izvenkvotne vize. Pred kratkim je neka newyorška novina poročala o zanimivem slučaju v tem pogledu. Neki prebivalec mesta New York je hotel prističiti si na času s tem, da je naprosil prijatelja v Kubi, naj ga zastopa pri poroki z njegovo zaročenko. Ko je nevesta šla k ameriški konzulatu, da dobi izvenkvotno vizo, ji je ta povedal, da po naših zakonih ona ni žena ameriškega državljanca. Na to je ona "pisala" ženinu, naj pride sam, da se poročna ceremonija zopet izvrši v njegovi prisotnosti. Ali kubanski magistrat ni hotel izvršiti zopetnega poročne obreda, kajti osebe, zakonito poročene, se ne morejo zopet poročiti. Končna rešitev iz zagate ni znana.

V prihodnjem članku hočemo poročati o raznih goljufijah, ki so se odkrile v pogledu porok, kakor tudi opisati težavne razmere, pod katerimi mnogi priseljenici živijo v Kubi.

Peter Zgaga

Kadarkoli ima kaka država v blagajni premalo denarja, si skuša na ta ali oni način pomagati. Ponavadi si izmisli kak nov davek, ki bi pokrpal primanjkljaj.

Tako je bilo naprimer pred kratkim v državi Floridi predlagano, naj se obdači samec.

Vsak pečlar, ki je star več kot petindvajset let, bi moral plačati za svoje pečlarstvo pet dolarjev davka na leto.

Vršile so se velike debate, slednji je pa predlog propadel. In škoda, da je propadel.

*

Vsak pečlar bi namreč z veseljem plačal tistih pet dolarjev. Toliko je pa že vredna ljuba prostost.

*

Ko je izvedel bivši kajzer Viljem, da je izvoljen Hindenburg predsednikom nemške republike, je poklical k sebi člane svoje družine, svoje adjutante, stražnike in služabnike ter jim poldrugo uro govoril o pomenu te izvolitve.

*

Poročilo pa ne omenja, če je potem vzel klobuk ter od svojih vrhnih poslušalcev nakolektal potrebnost svoto, da se bo lahko odpeljal v Berlin.

*

Iz Chicage poročajo, da sta tam živila dva velika prijatelja. Prvi je bil poročen, drugi pa samec. Samec se je pa nesmrtno zaljubil v prijateljevo ženo, in tudi ona ga je rada imela.

Ko je poročeni prijatelj to izvedel, je rekel povsem enostavno: Dosedaj sem ti izpolnil še vsako željo in tudi to ti bom. Če jo imaš res tako rad, kot praviš, jo vzemi za ženo. Jaz se bom postavno ločil od nje.

*

In res se je zgodilo tako. Po pretekli štirinajstih dni je pa uoporočeni smrtno zasvojil svojega nekdanjega prijatelja.

*

V Chicagu je neka petnajstletna šolarica ustrelila žensko, v katero je bil njen oče zaljubljen.

Ustrelila jo je hladnokrvno ter pri tem ranila tudi svojega očeta in mater.

Coronerjeva porota je izjavila, da je deklica nedolžna. Izpuščena je bila, ne da bi jo zadela najmanjša kazen.

*

Po mojem mnenju bi pa deklici čisto nič ne škodilo, ako bi jo posadil načelnik porote na kolena ter jo prav pošteno našeskal.

*

Ko so suhi Amerikanci izvedeli, da bodo začeli v kanadski državi Ontario točiti petprocentno pivo, jih je odšlo na tisoče preko meje v Kanado.

Bog ve, koliko Kanadecev bodo Amerikanci izprobnili h prohibiciji?

*

Kot sem že enkrat omenil, bi bila za Jugoslavijo najprimernejša naslednja himna:

Prazne čaše, sreča puna, manje riječi, više čina, onda bit će opet sretna lijepa naša domovina...

*

V današnjem listu čitate, kaj pravi srbska vlada o boleznih srbskega princa Jurja.

Vse je lepo povedano in z rožicami okinčano. Juri domneva, da mu nekateri strežejo po življenju, da ga hočejo zastupiti oziroma na ta ali oni način spraviti s sveta.

Ne vem, kako je s celo zadevo, rečem pa samo tole: Vlada ga ne bo zastranega intermirala, ker se boji za njegovo življenje, pač pa najbrž zato, ker so bili tisti, ki so mu po življenju stregli prepočasni in ker je bil Juri preveč previden.

Interniran bo na državnem posestvu Belje.

*

In če bo v bližnji bodočnosti z Belja sporočeno, da je Juri neudoma umrl, ne bo smelo to poročilo nikogar posebno presenetiti.

Novice iz Jugoslavije

Zločin za časa prevrata.

Novosadsko kasacijsko sodišče je razpravljalo v zadnji instanci umor, izvršen za časa pravrtara. Dne 3. novembra leta 1918 so vdrli seljaki Mladen Banjaš, Vlada Banjaš in Dušan Banjaš, vsi iz Dobrice v Banatu, v sobo notarja Dušana Jankovića in so s smrtno grožnjo izsilili od njega, da jim je izročil 1280 K. Še istega dne sta seljaki Velizar Lepedat in dninar Ilija Stefanović napadla notarja. Lepedat ga je z bajonetom sunil v prsa ter udrihal po njem s puškinim kopitom. Stefanović pa mu je poslal dve kroglici v glavo. Zatem so Kuzman Lepedat, Janez Pređa in Nikolaj Petrov vlomili v občinsko blagajno ter odnesli 40.000 K. Pred sodiščem v Pančevu so bili obsojeni: Velizar Lepedat radi umora na 6 let ječe in 5-letno izgubo časti, Stefanović radi premišljenega umora na 10 let in 10-letno izgubo časti, Kuzman Lepedat, Janez Pređa in Nikolaj Petrov pa vsak na tri leta ječe radi vlomila. Milan Lepedat, ki je vzel od ukradenega denarja 100 Din., je bil obsojen na 6 mesecev ječe in 3-letno izgubo časti. Mladen, Vlada in Dušan Banjaš so bili vsak obsojeni na 5 let ječe ter na 10-letno izgubo časti.

Vsled priziva obtožencevih zagovornikov se je vršila te dni nova razprava in je bila Velizarju Lepedatu kazen znižana na 5 let ječe, Stefanoviću je bila kazen isto znižana na 5 let, razen tega pa je bila razveljavljena tudi obsodba Kuzman Lepedat, Janeza Pređa in Nikole Petrova, katerim je bila kazen od 3 let znižana na 9 mesecev in 3-letno izgubo časti.

Smrtna nesreča.

Pri Palanki ob Donavi se je pri prevozu težke jeklene blagajne iz poslopja Prve hrvatske štedionice grozno nesreča. Ko so peljali blagajno s šestimi pari konj do broda, da jo prepeljejo preko Donave, so se pred brodom konji splašili in dirjali z vozom po cesti. Voznik je pri tem prišel pod kola in težki voz ga je prerезal na dvoje.

Vohunska afera v Subotici.

Pred kratkim je subotičska policija odkrila nevarno vohunsko družbo. Dosedaj je bilo aretiranih pet oseb, med temi dve ženski. Kakor se poroča, je bil vodja vohunske družbe šef ogrske poročevalske službe v Szegedinu, stotnik Rudolf Eger. V Subotici so bili prijeti: Etelka Keller, Ida Svoboda, in Lazar Krvanjski. Kellerjeva je večkrat prekoračila me-

jo ter nosila madžarskemu častniku podatke o jug. vojski ter o stanju armade. Vsi prijeli so bili izročeni okrožnemu sodišču v Subotici.

V pijanosti zaklala mater.

V Privlaku na Hrvatskem se je odigrala žalostna rodbinska tragedija. Ana Turk, omožena Kovac je v pijanosti zaklala svojo mater Jelenu Turk. Prepričanje je nastal zaradi tega, ker je mati vzel hčeri čašico žganja in ga popila. Hči je skočila pokonci in porinila materi nož v prsa. Zadelo jo je v srce. Mati je bila takoj mrtva. Turk se je pred leti priselil iz Primorja. Bil je dober delavec. Cela družina pa je bila udana pijači.

Sava narašča.

Iz Zagreba poročajo, da je vsled trajnega deževja začela Sava naraščati in da je bila okolica savskega kopališča pod vodo. Vsled novih nališov v zadnjih dneh pa zopet narašča. Večje povodnje zaenkrat še ni pričakovati.

Tudi Donava je v zadnjih dneh močno narasla.

Strela udarila v mošejo.

V Mostarju je te dni udarila strela v takozano Bileško mošejo ter jo popolnoma razrušila. Cloveških žrtev ni bilo, ker v kritičnem času k sreči ni bilo nikogar v mošiji. Mošeja ni imela strešne vode.

MUČILNICE SE JE REŠIL

Nekdo je srečal prijatelja, katerega ni videl že precej časa ter ga vprašal, kako se kaj počuti. "Ravnokar sem se rešil mučilnice", — se je glasil odgovor. — "Ves mesec me je bolel želodec in zdi se mi, da ni hujšega na svetu kot je neprostovoljno brezdelje. Sedaj zopet delam. Vsako jutro se zbudim z veseljo mislijo, da me potrebujejo v delavnici in da sem sposoben iti tja". Če imate doma Trinerjevo Grenko Vino, se ne boste nikdar seznanili z goraj omenjeno mučilnico. Čist želodec, v vašem črevesu ni strupa zaprtja, lahka prebava, normalno delovanje jeter in ledic, zdrav tek — tako bo vaše stanje, če pijete Trinerjevo Grenko Vino. Nadalje pomnite, da je Trinerjevo Liniment brez primere v slučaju izpahkov, oteklin in živčnih boleznih, da so jako uspešni Trinerjevi Praški zoper glavobol in Trinerjeve Kapljice zoper zobobol. Popolen seznam Trinerjevih zdravil vam bo poslala Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Ad.)

Da nudimo našim vlagateljem čimveč koristi in jih spodbujamo k večjemu varčevanju, bomo obrestovali vloge na — "SPECIAL INTEREST ACCOUNT" mesečno, namesto četrtletno kakor dosedaj.

Od 1. aprila 1925 naprej veljajo pri tem sledeča pravila:

Vloge, katere se vložijo prvega poslovnega dne vsakega meseca, bodo obrestovane s tem dnem; Vloge, katere se vložijo po tem dnevu, bodo obrestovane s prvim dnem prihodnjega meseca.

Vloge, vložene do vstevši desetega poslovnega dne meseca januarja in julija, bodo obrestovane izjemoma že s prvim dnem januarja in julija.

Obrestovanje dvignjenih zneskov se preneha koncem preteklega meseca.

Vloge se obrestujejo po 4% na leto. Obresti se pripisujejo k vlogam 1. januarja in 1. julija.

Vloge nadzoruje Banking Department of the State of New York.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Kako se je izvedelo za londonski pakt?

Londonski pakt je bila tajna pogodba med Italijo na eni ter Anglijo, Francijo in Rusijo na drugi strani; ostalim državam je ostala dolgo prikrita in tudi Srbija ni poznala njene vsebine. Šele ko so začeli boljševiki objavljati tajne dokumente, to je diplomatske listine iz arhivov vnanjega ministrstva carske dobe, se je objavil 1. 1917. tudi tekst londonskega pakta, dočim je postal na zapadu znan šele v januarju 1. 1918., ko je njega vsebino objavil Seton-Watson v "The New Europe."

Seveda pa se je že dolgo poprej znanlo, da se je sklenila pogodba med zavezniki in tudi glede podrobnosti teritorialnih določb so prodirle v svet precej točne vesti. Razumljivo je, da je baš Jugoslovanski odbor, ki je kot zastopnik emigracije v antantnih državah imel največji interes na tem, da izve, kaj vsebuje londonski pakt; saj se je že zgodaj vedelo, da gre za teritorialne odškodnine na račun jugoslovenskega ozemlja na Jadranu. Vodilni funkcionarji Jugoslovenskega odbora so bili že zgodaj prišli na to, da se pletu pogajanja med Italijo in antanto ter so takoj porabili sleherni priliko, da izvedo, kateri teritoriji so v nevarnosti in da prično pravočasno protiakcije v diplomatskem svetu antantnih držav. Da so izvedeli že zgodaj, katero ozemlje je predmet italijanskih pretenzij in v koliko se s tem strinja antanta, zato je imel glavno zaslugo pokojni Franjo Supilo.

V novembru 1. 1914. je dospel Supilo v London z namenom, da poskusi preprečiti izgubo jugoslovenskega teritorija na Jadranu. Tu je dobil s pomočjo starih prijateljev in poznavalcev Jugoslovenov Steera in Seton Watsona dostop do najmerodajnejših diplomatskih osebnosti in pri njih je izvedel prikratk v svoje veliko presenečenje, kako daleč so že dospela pogajanja.

Supilo je v Foreign Officeu — tako pripoveduje dr. Paulova — sprejel Clark in zatem tudi ministrski predsednik Asquith. Asquith je Supilo povabil na obed v palačo ministrskega predsednika in tu je po obedu v intimnem razgovoru med štirimi očmi Supilo razlagal jugoslovensko vprašanje. Govoril v prvi vrsti o ujedinjenju ter o primorskih deželah, trudeč se, da naglasi njih hrvatski in slovenski, to je neitalijanski značaj. Razgovor se je vršil v francoskem jeziku. Supilo je znal dobro italijanski, ali francoski nekoliko slabše. Govorec o posameznih jugoslovenskih provincah, si je zato pomagal z risanjem, očrtajoč njihovo zemljevid. Tedaj pa vze Asquith Supilu svinčnik in potegne na njegovi zemljevidni rizi črto, s katerim je oddelil v glavnem nekako ono isto, kar je kasneje obsegal londonski pakt, potem pa stavi Supilu vprašanje, če bi bilo težko in hudo, ako bi Italija zahtevala te kraje. Supilo je seveda takoj razumel situacijo in se zavedal, da preti katastrofa. To je bilo še v novembru 1. 1914.

Toda še več: — Supilo je bil tudi oni, ki je prvi odkril londonski pakt v glavnih obrih in sicer v aprilu 1. 1915., še pred podpisom. Način, kako se je to dogodilo, pravi dr. Paulova, da je najsičajnejše spričevalo za politični talent pok. Supila. Supilo je prišel v Rusijo s Pasčevim priporočilnim pismom in je tako dobil dostop do Sazonova, pri katerem je pričel sondirati teren glede jugoslovenskega vprašanja. Sazonov ga je glede natančnejših informacij v nekaterih vprašanjih poslal na barona Šilinga, uradnika v ruskem vnanjem ministrstvu v oddelku za bližnji vzhod, kamor so šli Malo Azijo z Balkanom in Srbijo vred. Tu je nekega dne baron Šiling prosil Supila, naj mu napiše predlog, kako bi se vnaprej v Rusiji mogle zavarovati narodne pravice Poljakom, češ da Supilo, ki je iz Avstro-Ogrske, pač dobro pozna te vrste politiko. Ko je Supilo slišal prošnjo in potem na samem razmišljanju, odkod v Rusiji ta izredna stvar za Poljake, se mu je namakrat posvetilo. Primerja-

joč s tem ono črto, ki mu jo je na zemljevid narisal Asquith v Londonu, je prišel do neveselega zaključka, da tu ne gre za Poljake nego za povsem drugo transakcijo. Uvidel je, da Rusija odstopa Jugoslovane Italiji, a da želi sedaj od njega navodila, kaj naj zahteva, da se zavarujejo njihove nacionalne pravice v Italiji. Ko je Supilo prišel do tega prepričanja, pohiti ves razburjen k Sazonovu in burno očita njemu in Rusiji, rekoč, da je informiran, da Rusija odstopa Jugoslovane Italiji, a Sazonov se je zelo začudil in ker je bila stvar resnična in je smatral, da Supilo za sigurno ve vse se je izdal s vprašanjem: "Kdo vam je to povedal?" Nato je Supilo z enakim razburjenjem in z enako sigurnostjo, dasi sploh ni vedel ničesar zanesljivega, pričel nasevati posamezne jugoslovenske dežele in mesta, ki da so izročeni Italiji, navajajoč vse to približno v smislu one črte, kakor mu jo je narisal Asquith. Način, kako ga je Sazonov poslušal, mu je potrdil, da je zadel pravo. Tedaj je Sazonov priznal svojo stvar, sklenujoč se na težko vojno situacijo Rusije, radi katere ustreza zahtevam Italije, in izjavil, da se stvar ne more več spremeniti. To je bilo nekaj dni pred podpisom pakta.

Supilovo odkritje je pokazalo Jugoslovenom pravo situacijo in jih postavilo pred težko nalogo, delovati na to, da se londonski pakt vsaj ne izvede po zaključku vojne v polnem obsegu, marveč se doseže njega revizija na temelju — narodnega prava do samoodločbe. V tem smislu se je odlejal vrhila borba med jugoslovenskim in italijanskim stališčem.

NAJBOLJ VRAŽJA TAŠČA

Neki Bearer, ki je lastnik večje trgovine, se je ločil 30. pr. m. pri sodišču v Londonu od svoje žene, s katero se je poročil pred kratkim, ki pa ni hotela živeti z njim, ker ljubi njegovega brata. Presenetljivo je bilo pri razpravi doganjanje, kako mu je brat odzvil ženo s pomočjo tašče. Dva dni po poroki, ob kateri prišli je grenko plakala pri srečanju brata, je izjavila možu, da ga ne mara, ker ima rada njegovega brata. Sledil je komičen prizor, ko je žena v pričo moza objela njegovega brata. Trgovca je sili za njo in tako je prišlo celo do poroke, po poroki pa se je mlada žena uprla in hotela imeti brata. Neki dan je ležal v postelji nekoliko bolan. V sosedni sobi je slišal smeh. Vstal je in šel gledat. Tam je bila njegova žena, brat in tašča. Žena in brat sta se le površno oblečena poljubljala in objemala pred očmi tašče. Potem je tašča šla nad moža in ga pregovorila, da je podpisal izjavo: Svoji ženi dam svobodo s pogojem, da poroči mojega brata. Nato sta oba golobčka odletela v Brighton, od koder je žena pisala možu, da je nad vse srečna in da se vrne nikdar več.

Sodnik je k razsodbi pripomnil, da presega potrepljivost moža vse, kar si je mogoče misliti, tako vražje tašče, kakor je Bearerja pa tudi še ni videl.

KOŽNE BOLEZNI

povzročajo mnogo trpljenja v teh slučajih je treba jemati;

SEVERA'S

ESKO

razkuževalno mazilo.

Olajša razdraženje, odvpi srbečico in druge srbeče izpuščaj na koži.

Cena 50 centov.

Poskusite naprej pri lekarju.

W. F. SEVERA CO
CEDAR RAPIDS, IOWA

ROJSTNA HIŠA PREDSEDNIKA MONROE

V hiši, ki jo vidite na sliki, je bil rojen predsednik Monroe. Hiša je kupila neka družba, ki jo bo porušila ter zgradila na njenem mestu moderno poslopje. Hiša stoji v New Yorku na Prince Street.

Otok, na katerem je živel Napoleon.

Otok, na katerem je bil zaprt in kjer je Napoleon umrl, je postal zadnji čas popolnoma brezposel. Glavno mesto ima komaj dva tisoč prebivalcev. Iz za otvoritve sueškega prekopa se je obrnil promet v drugo smer. V stanovanju, kjer je preživel Napoleon svoje zadnje trenutke, je Napoleonov kip.

V sredini južno-atlantskega oceana, oddaljen tisoč tisoč kilometrov od trdega obrežja kontinentov, stoji iz globine 4000 metrov samotni otok Sv. Helene. Leži na 16 stopinji južne širine in je izpostavljen vetrovom jugovzhodnega pasata. Potnikom, ki prihajajo z jugovzhodne strani, nudi otok žalostno sliko golih skal, brez vsakega sledu življenja in gibanja, izzemski krožeče galebe in razburkane valove, ki se odbijajo od mestoma sto metrov visokega strmega obrežja.

Ko so leta 1582. Portugalci odkrili ta otok, so bili njegovi vrhovi pokriti s košatimi gozdovi. Stole je kasneje so bili krasni gozdovi uničeni. Uvožene koze, ki so se razplodile v ogromne črede, so v glavnem uničile gozd, ker so požele vsa mlada drevesa. Nekaj je pri tem uničevanju pripomogel tudi človek z brezobzirnim sekanjem. Odslej so skušali to popraviti. Uvozilo se je številne rastline, ki so uspele, a so popolnoma zadušile prvotno floro, ki je deloma popolnoma izumrla. V dolinah, zavarovanih pred vetrom, raste listnato in iglasto drevje, nižje spodaj oranžje, citrone, kokosove palme, zelene planjave pa razveseljujejo človeško oko. Številni izviri napajajo vse doline.

Podnebje je milo in zdravo, vendar je pravzaprav v krajih, zavarovanih pred vetrom in v katerih uspeva tudi rastlinstvo. Na višjih, nezavarovanih mestih, kjer je dež odpral poslednjo trohico rodovitne prsti, so klimatične razmere neugodne.

Za časa odkritja je bil 122 kvadratnih kilometrov obsegajoči otok neobljuden. Kasneje so tam nastale naselbine, ki so deloma zopet propadle. Šele v drugi polovici 17. stoletja, ko je prišel otok Sv. Helene v stalno posestvo Angležev, je naraslo število prebivalcev na 4000 duš. Ostali prebivalci so večnoma črnci, večinoma potomci osvobojenih sužnjev, katere so angleške bojne ladje osvobodile s suženjskih ladij in jih oddile na otok. Prebivalstvo se peča s trgovino in obrtjo, živinorejo in v zmerni meri s kmetijstvom. Število prebivalstva pa stalno narašča, ker se ljudje selijo na Kapland.

Svoječasno je bil otok važna postojanka, ker leži na progi Evropa - kapsko mesto. Je pa kasneje z uvedbo parnikov in otvoritvijo sueškega kanala izgubil vse svoj pomen. Glavna naselbina je malo

Lz najtemnejše Afrike.

Nemški znanstvenik je objavil poročilo o gorilah, ki se v marsikaterem oziru razlikujejo od dosedaj znanih goril. Pošastne opice tehtajo v gotovih slučajih nad 350 funtov. Pred napadom se začno biti s pestmi po prsih, da je slišati kot bi kdo bobnal.

Ko je priredil ameriški prezident Roosevelt svoj znameniti toviski zlet v vzhodno Afriko, je bil v njegovem spremstvu tudi slavn zoolog Edmund Helier, ameriški Nemeec, ki je često potoval v naučne svrhe. Znanstvena korist tega lova je bila neznatna. Tem srečnejši pa je bil Helier, ko je prišlo do nove ekspedicije, s katere se je učenjak te dni povrnil. Bil je v Afriki, kjer je odkril doslej neznano gorilo ogromne velikosti. Heilerjev spremljevalec poroča o tem odkritju v "Illustrated London News" te-le podrobnosti:

"Južno od belgijske postojanke Waldkali na reki Lova smo dospeli do pritoka Utu, čigar dolino imenujejo domačini dolina goril. In res v teh krajih kar mrgoli opice. Domačini se jih zelo boje in sicer po pravici, ker pustošijo njihove nasade in se prav nič ne zmedejo, če jih pade s kamenjem ali krilki. Često se pripeti, da se splazi več opice v kočo domačina. Takoj po prihodu v dolino Utu smo zagledali naselbino domačinov, kjer so se te ogromne gorile ugnedile. Previdno smo ležli po vseh štirih po gošči. Kar smo začuli groma podoban glas in zemlja pod nami se je tresla. Pojavile so se nenadoma velike opice. Eno smo zagnali v goščo, iz katere ni mogla pobegniti. Ali zaman smo si prizadevali, da bi se polastili tega eksemplarja živega, ker je nas takoj minilo veselje, čim smo zagledali ostre zobe. Zato smo gorilo ustrelili, ali tudi to je bilo težavno in nevarno. Z mrtvo gorilo nismo vedeli kaj početi. Bila je namreč tako ogromna, da bi jo morali naložiti na voz. Visoka je bila 66 in pol col, razprostrte roke so merile 92, čez prsa 63, čez trebuh pa 68 col. Stopala so bila dolga dobrih 12 col. Ta bestija je tehtala nad 350 funtov.

Ogledali smo si mrtvo gorilo in spoznali, da smo odkrili doslej popolnoma neznano vrsto goril. Ta ogromna gorila se drži najraje v bambusovih gozdovih. Njena krma so rastline, nikoli pa ne plovci. Pa tudi mesne hrane ne prezira, ker rada lovi mlade podgane in pičke. Redko zapusti svojo rodbino, ki šteje običajno 6—8 članov. Stare gorile napravijo gnezdo, v katerem žive z mladici. Gorile se tišče druga druge in gredo zelo nerade narazen, tudi če so lačne. Žive v mnogoženstvu. Starega samea smo opetovano videli v družbi treh ali štirih samce. Nasprotno pa ni v družbi nikoli po več sameev približno enake starosti. Te gorile so zelo miroljubne.

brezdelnost pa jim je, kakor se zdi, zelo ugajal, zakaj pritožili se niso nikoli.

Smrtna kosa.

V Šmarjah na Vipavskem je umrl Milan Stabelj, bivši ravnatelj Eskomptne banke v Ljubljani, dobronam in tukašnjih gospodarskih krogih.

Kje je moja sestra FRANCES ČEŠAREK, doma iz Ribnice. Njen zadnji naslov je bil Box 145, Ironton, Minn. Prosim enjene rojake, ako je komu znan njen naslov, da ga mi javi, ali pa naj se sama oglasi radi važnih zadev iz stare domovine. Štefan Češarek, 6034 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. (3x 21.22.23)

POZOR DRVARJI

Kdor hoče delati drva, plača \$3.50, lep gozd in lep svet.

Oglasite se pri:

FANI ROLIH,
Cornplanter, Penna.

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

smo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred 40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., N. Y. O.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKI GOVOREČI ZDRAVNIK

ŠPICALIST MOŠKIH SOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skuhanje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vam ocazvam in vrnem moč in zdravje. Škoti 23 let sem pridobil posebno skuhanje pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma ozneati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite šimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in liče po telesu, bolezni v grlu, ispadanje las, bolezni v kostah, stare rane, ocelabozet, živčne in bolezni v mehurju, ledicah, jetrah, želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlatožilo, naduha itd. Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 6. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. svačer; v nedeljah in pramikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Posebna ponudba našim čitateljem

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.

5 stročico sa slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

"OLIVER" PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEPLNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost, Takoj la-
Ko vsak piše, Hitrost pisanja dobite s vaj.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

Naša zdravila	50
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani	5.00
Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani	7.00
Jugoslavijski, 3. zveski, zemljepisni, štatiistični in gospodarski pregled in —	
Zgodovina SHS, 3. zveski, zgodovinski podatki ki Jugoslovancov in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslavana	3.25

POVESTI:

Fabijola ali cerkev v Katakombah	45
Gadje gnezdo, povest iz dni trpljenja in nad. Trdo veza no	75
Hadži Murat, Tolstojeva povest, prevel Levstik. —	
Kraljica mučenica, trdo vezano	80
Kazaki, povest iz ruskega	70

Mi plačamo poštnino.

Nove pošiljatve knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašanj, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto kodis z money ordrom, v znakah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

SOLANA.

ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

28

(Nadaljevanje.)

— Kako me veseli, gospa baronica, da vam lahko poklonim svojo ponižno službo. — je rekla Margareta nežno in prijazno in njen glas je zvenel kot glas harfe skozi tiho, mrko sobo.

— Če hoče Bog, mi bo kmalu naklonil veselje, da vas vidim zopet popolnoma zdravo! Veselo sem preseljena, gospa baronica, da vas najdem tako dobro. To je najboljši dokaz, da okrevanje napreduje.

Joried je nekoliko ironično nakremžila ustnice ter obrnila, da uredi nekaj na mizi. Na obrazu bolnice pa se je pojavila naravnost čudna izprememba.

Njene oči so zablistele, sanjav nasmeh se je pojavil krog ustnic in vdira prsa so se dvignila.

Nehote je močnejše stisnila mehko, življenja polno roko.

— Vi hočete ostati pri meni? Vi mi hočete streči? — je šepetala.

Margareta je smehljalje prikimala.

— Če bo gospa baronica zadovoljna z menoj, bom rada ostala, dokler ne bo izginila zadnja sled te mimoidoče bolezni.

— Torej že veste, kaj mi manjka?

— Gotovo, gospa. Natančno sem poučena.

— In vi mislite, da se bo moje stanje izboljšalo?

— Ne ne izboljšalo, pač pa boste popolnoma okrevali. Vaša bolezen ni prav nič nevarna.

O, kako dobro so uplivala te prijazne, zaupne besede na bolnico!

To je bilo kot pomiloženje za človeka, obsojenega na smrt.

Pristopila je Joried ter smatrala za potrebno, da doda tudi ona par bodrih besed. Nato pa je vprašala, če bi se ne hotela sestra Margareta umakniti za par ur, da se odpočije od naporenega potovanja. — Dobrodošla mi je vsaka prilika, ko vas morem zastopati pri dragi bolnici, — je dostavila ter poljubila teto na čelo.

Margareta je ponudbo smehljalje odklonila.

— Vožnja v odprtem vozu je bila tako prijetna in gozdni zrak tako nepričakovano okrepčilo po prahu in vročini velemeda, da nisem prav nič izmučena, temveč ravno nasprotno, okrepčana. Le svoje stvari hočem spraviti v svojo sobo ter prositi nekaj vode, da se umijem.

Hišna, katero je prignala radovednost v sobo, je kimala z glavo ter odkazala Margareti sobo poleg spalnice baronice. — Prav bo, da ste vedno v bližini bolnice, — je rekla.

Da, Margareti je bilo prav, zelo prav.

Margareta je stala sama v lepi, elegantni sobi, v kateri bo od sedaj naprej stanjevala ter zrla z radostnimi pogledi naokrog.

— Kako mirno, — kako samotno vse naokrog!

Kakšna blaženost bo zanjo ta nebeški mir!

Stopila je k odprtemu oknu.

Pred njenimi pogledi je ležal park, — poln visokih, košatih dreves, livad, ribnikov in drugega.

Divja trta, bršlin in rože, so se ovijale krog starodavnega zidu ter kukale naravnost v njeno sobo.

Kako krasno, kako lepo za oko, ki je bilo vajeno le v nebo kipečih golih zidov in sjasitih dimnikov!

Prevzel jo je občutek nepopisne radosti in tudi hvalečnosti.

Pokleknila je pred okno, sklenila roki ter pričela moliti. Sama ni vedela, zakaj moli, zakaj se zahvaljuje, — kajti niti izdaleka ni mogla domnevati, da se skriva tudi v tem paradizu kača. Dvignila je oči k voderemu nebu in v istem trenutku se je je lotil velik strah, katerega si ni mogla razlagati.

Ze enkrat preje je stala tako ob oknu ter zrla ven, v spomladansko krasoto. Takrat je trepetalo njeno srce od sreče. — Sedaj si doma! Sedaj si našla varno gnezdo! Srčca, ki ji je toliko obetala, pa je lagala in njeno gnezdo je zadela strela. Brez doma se je sirota zopet potikala po tujini!

Sedaj je zopet stala pri oknu ter zrla kot opojena v naravne krasote in lotilo se je je hrepenenje po izgubljeni domovini.

Ah, da bi ji bil usojen tukaj kotiček, kjer bi našla svoj mir!

Nebo se je smehljal in blestelo, kot da se je na široko odprlo nad njo. . . in golobje so se dvigali višje in višje, kot da ji hočejo pokazati pot, ki vodi k večnemu miru. . .

Dvanajsto poglavje.

Nikdo bi ne smatral za mogoče, da se bo baronica tako hitro pravičala novi strežnici kot se je v resnici.

Njene trudne oči so zablistele, ko je stopila vitka postava Margarete k njeni postelji. Pravi užitek je bil zanjo poslušati, mili, sladki glas, ki je prihajal kot godba preko ustnice mlade deklice.

Nekaj čudovito lepega je na takem blaglasnem in simpatičnem glasu.

Ze v navadnem življenju si pridobi tak glas srea vseh, a v bolniški sobi je naravnost očarljivega učinka. Stari pridigar v hiši diakonistinj je nekoč globoko ginjen položil svojo roko na glavo Margarete ter rekel: — Kako rad vas čujem govoriti! Sedaj razumem lepe besede: — In govorili so z jeziki angeljev. — Da, nekaj posebnega je bilo v glasu te mlade bolniške strežnice in Margareta je že večkrat zapazila, da je njen glas prav posebno učinkoval na poslušalec.

Nervozni ljudje, katerim pomeni hroščec glas naravnost muko, občutijo še enkrat bolj kot pa navadni ljudje čar mehkega in priklupnega glasu. Vsled tega je tudi baronica več kot enkrat zaprla oči ter pričela blaženo sanjati, ko je sedela Margareta poleg nje ter čitala iz njenih najboljših priljubljenih knjig, — ne z dolgočasjem kot Joried, temveč s polnim razumevanjem.

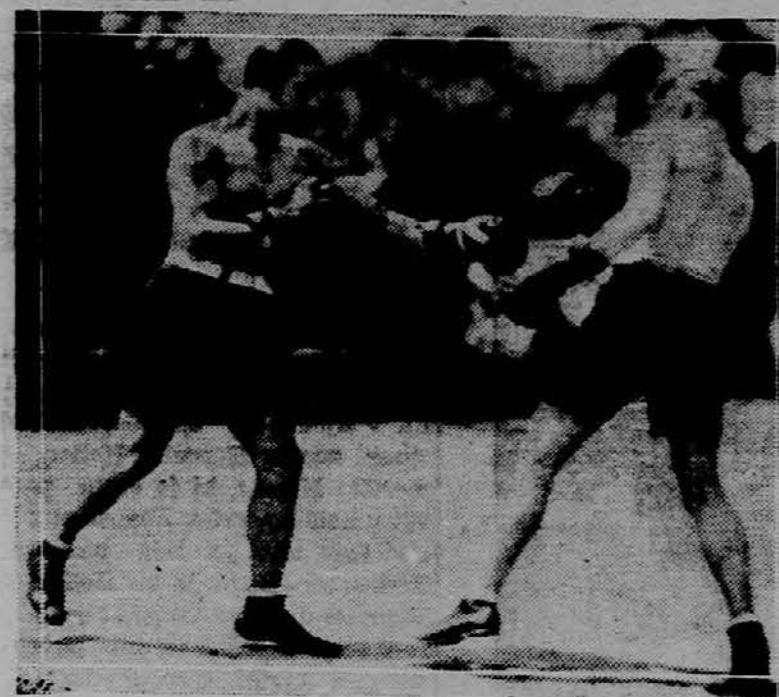
Ne le zavest dolžnosti, temveč tudi najbolj odkrito sočutje je vezalo Margareto na bolniško posteljo baronice. Vsi drugi so molče prepustili sestri Margareti to mirno, majhno kraljestvo.

Joried je bila nad vse vesela, da se je lahko izogibala nesimpatični ji bolniški sobi. Kadar pa je prišla, vsa nališpana, je bil njen namen izključno le ta, da poroča teti naravnost čudovite stvari, koliko sitnosti in opravka ima z gospodinjstvom, kako potrebuje vso svojo energijo, da drži hišo v redu. Rekla je, da je že odpustila par nezanesljivih poslov ter jih nadomestila z drugimi in da se tako, rekoč živaje v svoji skrbi za grad.

Hišna je sekundirala navihani Joried po svoji moči in teta je bila vsled te poštvalnosti tako ginjta, da je potočila več kot eno solzo.

(Dolje prihodnja.)

RUDOLF VALENTINO KOT BOKSAR

Slika nam predstavlja znanega kinematografskega igralca Rudolfa Valentina, ko se boksa z Ace Hudsonom.

Dr. F. Zbašnik:

Motivi iz vojnih časov.

Bitka je bila odhrula preko njiju. Bolj in bolj se je oddaljeval. Samo zamolklo so se še čuli udarci kopij in drdranje vozov iz daljave. . . Postajalo je tišje in tišje. . . Naposled sta čula samo še drug drugega hropenje in vzdih, ki so se jima izvijali globoko iz prsi. . .

Ležala sta tako, da sta se njuna života malo da ne dotikala. Drug v drugega sta bila zasidala smrtno orožje in skoro istočasno sta se zgrudila na zemljo. Storila sva vsak svojo dolžnost. Zdaj sta se skupaj vila v bolečinah ter čakala, da se ju usmili bela smrt. . .

Solnce je žgalo, kakor bi sipalo samo žerjavico na zemljo. Da sta tem huje pekli zvečajoči rani. In nikjer nobene sence in nikjer nikogar, ki bi prinesel hladilo in tolažbo. . .

"Aequa, aequa, aequa!" je stokal Italijan. "Aequa, aequa, aequa!" je prosil venomer. . . Janez je postajal se nejevoljen in obregnil se je, kakor je bila njegova navada: "Ali boš že jenjal kva-kati!" Ti in tvoja akva! En požirek vode iz "mrzlega" studenca tam pri nas doma. . . Uh, to je bil užitek! In potem še mrzel obladek sem na to mesto, kjer tako proketo peče. . . Da to bi se prilaglo, to bi bilo vsaj nekaj za poslednjo uro! . . .

"Aequa, aequa, aequa!" je ponavljal bolesto Italijan. "Žejan, žejan," je mrmral zase kranjski Janez. A še je bilo v njem nekaj kot pomos. Pritajeval je svojo bolečino in se jezil: "Ti šlepa italijanska! Ali te ni sram? Jaz sem sunil tebe v prsi, ti mene v trebuh. Človeka se vsaka preko buče, ali pa mu nameriš na sree, da je vsaj prej konec. No, ti si storil prav po — italijansko!"

"Aequa, aequa, aequa!" je kričal dalje Italijan. "MoMi!" je zarohnel kranjski Janez, a se je oni menda ustrašil, ker je za hip res utihnil. A sam je vzdihnil: "Žejan!"

Semterja sta vprašala drug v drugega oči. Vidi Bog, kaj sta si pri tem mislila! A čim dalje bolj do brohočen, čim dalje bolj mil. . . je bil njujin pogled. Zdelo se je, da sije usmiljenje iz njega. In tako nekako začuden je bil ta pogled! . . . Kakor bi ne mogla verjeti, kakor bi eden kot drugi samega sebe izpraševal: "Kako, kako si mogel kaj takega storiti?"

In Janez je na glas modroval: "Prav treba je tega bilo! Kdaj sem storil jaz tebi kaj žalega, kdaj ti meni? Neumnost! Nikdar se ni da videla, nikdar poznala! Kdo mo imel korist od tega, ako midva pogineva? Da bi se res ne dalo življenje brez klanja urediti — u rediti tako, da bi bilo za vse prav? . . . Prokleti ljudje! . . . Prokleti svet!"

"Aequa, aequa, aequa!" je hropel Italijan in prekladal glavo v strašnih mukah. Kranjski Janez je nekoliko ublažil svoj glas in se mu rogala:

"Klič ali ne klič! Nikogar ni, ki bi ti mogel pomagati! Pač, eden bi lahko pomagal obema, tebi in meni, toda noče menda. E, kaj bi bilo njegovi vsemogočnosti, da

bi mu oblak na nebo in mu veli, da se razsolzi nad nama in nama pošlje hladila! . . . O, trdosrčen si ti tam gori! Toda nočem se prere-kati s tabo! Nemara da bom še danes pred tvojim sodnim stolom in ne bilo bi dobro, ako bi te baš sedaj razjezil. Ampak tega ne raz-ujem, da je tako in ne druga-če. . .

"Aequa, aequa, aequa!" se je začelo zopet, da je Janez v sree zarezalo. "Ko bi ti jaz mogel pomagati! Toda čakaj! . . . Oči so se mu o-živile in posegel je po čutarici, ki mu je visela ob strani. "V istini, še je nekaj notri! Kako to, da se nisem spomnil? En požirek, en do-ber požirek. . . Toda ali naj dam to tebi, ko sem sam tako neusm-ljeno žejan! En požirek, en dober požirek. . . O kolike vrednosti v tej pekoči muki! . . . Toda samo en požirek Kdo naj si zmoči grlo, ti ali jaz? . . .

"Aequa, aequa, aequa!" je ko-prneče prosil Italijan. "Ko bi le sam ne bil tako straš-no žejan!" je odgovoril komaj slišno slovenske matere sin ter stiskal k sebi posodo z drageo-vo tekočino. Z neodoljivo silo ga je vlekel, da bi nagnil čutarico in izpil. . . Utešil bi vsaj za hip pe-koči ogenj. . . Da, zdelo se mu je, da bi si s tem požirkom življenje rešil. . . Že se mu je dvigala roka, že je čutil ploščevinasto posodo z rešilno pijačo na drhtečih ustni-cah, že je bil na tem, da ga pre-maga izkušnja, ko se oglasi izno-va s slabotnim, umirajočim gla-som njegov sotrpin:

"Aequa, aequa!" In ni mogel! Neskočno usmilje-nje mu je prešinilo prsi. Kako bi mogel piti pričo njega! Očital si je: "Ti si mu to storil! Ti si mu zadel smrtno rano!"

Čisto je pozabil, da je storil oni njemu isto. Samo na to je zdaj mi-slil, da bi po možnosti popravil svoje dejanje, da bi olajšal one-mu trpljenje. . .

In stegnil je roko, ki je držal v njej posodo s pijačo in jo ponudil onemu. Toda Italijan je samo za-strmel in se ni ganil. Njegove ust-nice so šepetale nekaj neumljive-ga. . .

"Kaj? Ti nočeš?" se je zavzel kranjski Janez. "Tako daleč gre tvoje sovraštvo? Ti ne odpuščaš? Ti me sovražiš in zaničuješ še v smrtni uri? . . ."

Tedaj pa je dal Italijan z roko znamenje, da naj sam pije. "A tako? Glej, glej, skoro bi ti bil storil krivico! Nisi sovraživši nisi ošaben! Ej, tudi Italijan ima kree! Da, da, vsi smo ljudje! Jaz naj torej spijem? Ne, bratee, tebi sem dal, tvoje je zdaj!"

Sklonil se je nekoliko, da bi pri-šel onemu še bliže. Pri tem ga je zabolelo, da je nehotе zaječal. To-da ni se dal odvrtni. Položil mu je levico na glavo, z desnico pa mu je nastavil čutarico na trepetajo-če ustnice in jo počasi nagibal. Ilustno je ponžijal Italijan pija-čo, dokler jo je kaj bilo. . .

"Grazie, grazie molte!" "No, saj je bilo več kot sem sam mislil!" je zadovoljno pokli-mal kranjski Janez. Mikalo ga je,

Pain-Expeller

Dober in splošen liniment

Če vas mučita revmatizem ali ne-rvalgija, vdrgnite za izbrano domaći liniment na boleče mesto in sledila bo hitra odprava.

35 in 70 centov v lekarnah. Pazite na tvorniško znamko Sidro.

F. AD. RICHTER & CO.
Berry & South 5th St.
Brooklyn, N. Y.

da bi nagnil še sam, če bi bila os-tala morda še kaka kapljica v ču-tarici, toda ni se hotel pokazati slabega in obtežiti tovarišu srea, ki bi si bil morda predbacival, da je popil vse sam. Ko mu je vlivaj pijačo v usta, si je bil ogledal na-tančneje njegov obraz in smilil se mu je zdaj še bolj.

"Lep dečko!" je dejal sam pri sebi. "Ampak pravi mlečnik! Kaj čuda, da ne moreš tako potrpeti kot jaz! Bogate in imenitne ma-tere sin moraš biti, to se ti vidi!" Toda tudi moja mati bo jokala po meni! Preprosta ženica je, a nič manj vredna kot tvoja! In jaz sem ji edinec! Z mano ji leže v grob vse! No, morda si ti tudi edinec, kaj vem! Zares, prav treba je bilo, da sva drug drugega zaklala in storila hudo sebi in onim, ki so na ma najdražji! Namesto, da bi se bila objela, in vzkliskala: Brata sva! . . . O ti pasji svet! . . . Kdaj sreča pamet človeka! . . ."

Ozrl se je na svojega druga, ki se ni nič več oglašil. Kakor bi mu bila hipoma prešla vsa bolečina, je ležal mirno z zaprtimi očmi. Njegovo dihanje pa je postajalo redkeje in redkeje.

"Kaj? Ti se poslavljáš? To je bila torej odškodnina? Kako do-bro, da se nisem dal zapeljati in da nisem sam izpil, dasi — O Bog, ta žeja, ta grozna žeja! Toda sram bi me bilo, če bi bil sam izpil! . . . Glej, solze mu lijo po licih! Z joko mna svet, z jokom s sveta! Kak revež je človek! Zakaj joka? Ali misli na mater, na svojece? Ali sploh kaj misli? Bom mar tudi jaz jokaj, predno —? Morda joka, ker mora tako mlad od tod? . . . Tako lep, tako mlad! Ta bi bil i-mel še kaj od življenja! Jaz — no, ko bi le matere ne bilo! Jaz — jaz sem pojen trpin! Slovenec sem in Slovenca Bog ne zapusti: če ni lačen je pa žejan! . . . O žejan, žejan! . . . Ne, mene ni škoda! Vse svoje življenje bi bil revež. A ti tu. . . Zares, žal mi te je! . . . Ti se poslavljáš! Odpusti mi, kakor jaz tebi odpuščam! . . . zakaj nisi še ti tako dobro pogodil, kot sem jaz!"

Italijanu se je izvil hropeč, pi-skajoč vzdih iz pesih in ni se več ganil. Kranjski Janez je vprl mo-treč pogled vanj in šepetal:

"To je bil zadnji zdihljaj! Bla-gor tebi, ki več ne misliš, več ne čutiš! No, predlogo menda ne bo, da pridem za teboj! . . . Mogoče, da te še dohitim na tvojem potova-nju v večnost! Ne bi bilo nema-ra napaka, ako bi skupaj stopila pred sodni stol. Morda bi bila po-sledna sodba milejša! . . . Ne, predlo-go ne bo trajalo, to čutim. . . Ko pridejo jutri oni od rdečega kri-ža, me ne dobijo več živega. . . Skupaj naju poberejo in skupaj naju položijo v hladno zemljo. In prav bo tako! Kajti večjih prija-teljev od naju zdaj ni na sve-tu. . ."

Ponesrečil se je na lovu v Gropadi pri Trstu 30-letni urad-nik E. Trevisan iz Trsta. Zadel je past in padel, puška se mu je sprožila v prsi. Bil je takoj mrtev.

Prav vsakdo —

kdor kaj tibe; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uppak —

MALE OGLASI

v "Glas Naroda"

Kretanje parnikov - Shipping News	
26. maja:	Muench, Cherbourg, Trsten
27. maja:	Berengaria, Cherbourg; Suffrent, Havre.
28. maja:	Belgenland, Cherbourg; Antwern; Cl-voland, Boulogne, Hamburg.
30. maja:	Olympic, Cherbourg; France, Havre; President Roosevelt, Cherbourg; Bremen; Orduna, Cherbourg; Minne-kahda, Boulogne.
2. junija:	Martha Washington, Trst; Reso-lute, Cherbourg-Hamburg.
3. junija:	Mauretania, Cherbourg; President Harding, Cherbourg, Bremen.
4. junija:	La Savole, Havre; Zealand, Cher-bourg, Antwerp; Ohio, Cherbourg, Hamburg.
6. junija:	Paris, Havre; Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Rotterdam.
9. junija:	Columbus, Cherbourg, Bremen; Lapland, Cherbourg, Antwerp.
10. junija:	Aquitania, Cherbourg; Arabia, — Cherbourg, Hamburg.
11. junija:	De Grasse, Havre; Albert Ballin, Boulogne, Hamburg.
13. junija:	Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cherbourg; Veendam, Rotterdam; Orbita, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen; Conte Rosso, Genoa.
16. junija:	Reliance, Cherbourg, Hamburg; — Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Repub-lic, Cherbourg, Bremen.
17. junija:	Berengaria, Cherbourg; Rocham-beau, Havre.
18. junija:	Pittsburgh, Cherbourg, Antwerp.
20. junija:	Olympic, Cherbourg; France, Havre; Orca, Cherbourg; America, Cher-bourg, Bremen; Volendam, Rotterdam; Dulio, Genoa.
24. junija:	Mauretania, Cherbourg.
25. junija:	Belgenland, Cherbourg, Antwern; Deutschland, Boulogne, Hamburg; Bremen, Bremen.
27. junija:	Paris, Havre; Homeric, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Min-nekalda, Boulogne; Andania, Cher-bourg, Hamburg; Conte Verde, Genoa.
30. junija:	Pres. Wilson, Trst; s tem parni-kom po spremilja potnike uradnik tvrdke Frank Sakser State Bank.

VELIK IZLET

NA TISOČLETNICO

TRETI VSESOKOLSKI IZLET V

ZAGREBU

Z VELIKIM IN HITRIM PARNIKOM

AQUITANIA KI ODPLUJE 29

IZ NEW YORKA JULIJA

Znižane cene v tretjem razredu "iz New Yorka v domovino in nazaj". Vsi izletniki tega parnika bodo deležni sijajnega sprejema.

Za nadaljina navodila se obrnite na mestne zastopnike.

CUNARD LINE

25 Broadway New York

Vožnja tja in nazaj po znižanih cenah.

\$198.—

IZ NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ (Vojni davek posebej)

Nudi se vam izborna prika, da obiščete staro domovino, an se vrnete po znižani izletniški ceni v tretjem razredu. Naši potniki se odpravijo iz Ham-burga s posebnimi vlaki na svoj cilj v spremstvu zanesljivih spremljevalcev.

Tukaj nastanjen tujci, ki se vrnejo tekom leta, niso pod-vrženi kvotnim postavam. Oni, ki imajo dovoljenje za povra-tek ne gredo na Ellis Island, ampak se izkrajajo na pomoli znamen s kabinskiimi potniki.

Parnik CLEVELAND odpluje 28. maja ob 10. dopoldne.

Za povratna dovoljenja in dru-ga informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with

Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

LINOTYPE OPERATOR

dobi stalno delo in dobro plačo. Le izvrsten operator za angleški in slovenski jezik naj se oglasi pri

Rankovich Printing Co.,
417 Lafayette St., New York, N. Y.
(2x 22.23)

Še nekaj iztisov -

Slovensko-Amerikan-skega Koledarja

za leto 1925

imamo v zalogi. Vsebuje izvrstno čtivo, krasne sli-ke in razne druge zanimi-vosti.

Stane 40 centov.

Kdor ga hoče ineti, naj ga takoj naroči pri:

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street
New York

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, prt lžaji in drugih stvarih.

Pojasnila, ki vam jih zamorem dati vsled naše dolgoletne izkušnje vam bodo gotovo v korist; tudi pri-poročamo vedno le prvotne par-nike, ki imajo kabine tudi v III razredu.

Glasom nove naselniške postav-e ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, zamorejo tudi nedržavlani dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi dalj; tozadevna dovoljenja izdaja ge-ne-ralni naselniški komisar v Wash-ington, D. C. Prošnja za tako do-voljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpravljanjem, ter se pošlje prosilcu v stari kraj gla-som nanorejše odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika al svoja iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugosla-vije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 napre vsako leto po 671 priseljenec.

Ameriški državljani pa zamorej dobiti sem žene in otroke do 18. le-ta brez, da bi bili šteti v kvoto. T-rojene osebe se tudi ne štejejo v kvoto. Stariši in otroci od 18. d-21. leta ameriških državljanov p-imajo prednost v kvoti. Pišite u-pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse pre-g-e; tudi preko Trsta zamorejo Ju-goslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in o-brtnike, pri katerih kupu-jete ali naročate in ste n-njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.